

Lesbrief

De ziekte van Alzheimer, de eerste verschijnselen en haar beloop (Verzorgende)

Dit project maakt deel uit van de campagne DementieEnDan en is onder andere tot stand gekomen in samenwerking met:

ROC Midden Nederland, Koning Willem I College, ROC Mondriaan, MBO Utrecht en ROC Aventus

Auteurs:

Ceciel de Bruijn, Yvonne Vullingshs, Nicolet Destrée, Josephine van der Laan, Ilse Hartgers en Paul Bocken

De ziekte van Alzheimer, de eerste verschijnselen en haar beloop (Verzorgende)

Domein

Het lichamelijke gevoel van welbevinden en gezondheid

Clip

Tweeluik 'DementieEnDan' deel 1 en/of 2

Toelichting

In 2013 zijn er in Nederland 256.000 mensen met dementie. Dat zijn er 6.000 meer dan in 2012. We weten deze cijfers dankzij grootschalig bevolkingsonderzoek. Hetzelfde onderzoek voorspelt dat er in 2040 meer dan een half miljoen mensen met dementie zijn in Nederland.

De ziekte van Alzheimer is de meest voorkomende, maar niet de enige oorzaak van dementie. In deze opdrachten ga je leren wat de ziekte van Alzheimer is. Je bestudeert wat de eerste verschijnselen zijn als de ziekte zich openbaart en hoe het verloop van de ziekte kan zijn, op jongere en op latere leeftijd. Andere vormen van dementie komen aan bod in een andere activiteit.

Beginsituatie

Verzorgende niveau 3, leerjaar 1

Vaardigheden

Schrijven, taaltaak op niveau 2F

Kenniselementen

Kennis van de verschijnselen die passen bij de ziekte van Alzheimer

Kennis van het verloop van de ziekte van Alzheimer

Leerdoelen

De student kan beschrijven

- * wat de ziekte van Alzheimer inhoudt
- * wat de meest voorkomende verschijnselen zijn van de ziekte van Alzheimer
- * hoe de ziekte van Alzheimer verloopt

Werkvorm

Vorbereidingsopdracht individueel

Verwerkingsopdracht groep of subgroep

Afronding individueel

Bronnen

<https://www.alzheimer.nl/over-alzheimer/herkennen-en-behandelen>

<http://www.alzheimer-nederland.nl/informatie/wat-is-dementie/vormen-van-...>

<http://www.btsg.nl/infobulletin/dementie/dementie-verschijnselen.html>

<http://mens-en-gezondheid.infonu.nl/aandoeningen/96653-contact-leggen-me...>

http://www.alzheimer-nederland.nl/media/438882/infopdf_verloop_van_demen...

Anatomieboek van de opleiding

Ziekteleerboek van de opleiding

Geïntegreerde taaltaak:
----

ja

Uitvoering opdracht 'De ziekte van Alzheimer, de eerste verschijnselen en haar beloop'

Bronnen

<https://www.alzheimer.nl/over-alzheimer/herkennen-en-behandelen>

<http://www.alzheimer-nederland.nl/informatie/wat-is-dementie/vormen-van-...>

<http://www.btsg.nl/infobulletin/dementie/dementie-verschijnselen.html>

<http://mens-en-gezondheid.infonu.nl/aandoeningen/96653-contact-leggen-me...>

http://www.alzheimer-nederland.nl/media/438882/infopdf_verloop_van_demen...

Anatomieboek van de opleiding

Ziekteleerboek van de opleiding

Vorbereiding

Maak individueel de 'Dementie kennis Quiz'.

<http://www.alzheimer-nederland.nl/media/131151/quiz.swf>

Bereid de les voor met de volgende opdracht.

1. Beschrijf wat er bij de ziekte van Alzheimer gebeurt met de hersenen.
2. Noem 10 beginsymptomen van dementie.
3. Benoem 6 mogelijke cognitieve stoornissen bij een cliënt met de ziekte van Alzheimer.
4. Beschrijf de volgende stoornissen:
  - kortetermijn-geheugenstoornissen (inprentingsstoornissen)
  - langetermijn-geheugenstoornissen
  - afasie
  - agnosie
  - apraxie
  - stoornis in de uitvoerende functies
  - desoriëntatie in tijd, plaats en persoon
  - visueel-ruimtelijke stoornissen
  - decorumverlies
  - ontbreken van ziekte-inzicht
  - angstklachten
  - façade
  - depressieve stemming
  - hallucinatie

Instructie

De docent geeft een doceerles, eventueel met hulp van een presentatie over de ziekte van Alzheimer, haar beloop en beginsymptomen.

De gemaakte 'kennisquiz' wordt nabesproken. De voorbereide vragen worden nabesproken.

Verwerking

A. Bekijk nogmaals deel 1 van het tweeluik 'DementieEnDan'

Subgroeppdracht:

Met een subgroep van 2 personen kiezen jullie Ton, Joop of mevr. Gürbüz als casus uit de documentaire.

Bespreek in je subgroep welke verschijnselen je herkent bij de persoon uit de casus die wijzen op de ziekte van Alzheimer.

Gebruik hierbij de uitwerking uit de voorbereidingsopdracht.

Beschrijf duidelijk welke verschijnselen je herkent en hoe die tot uiting komen.

Nabespreking:

Klassikaal worden de voorbeelden vanuit de subgroepen besproken en de docent geeft zo nodig aanvullingen.

B. Maak subgroepen van drie en bekijk de 'Alzheimer Experience'

<http://www.alzheimerexperience.nl/>

Bekijk samen een van de cliënten en schakel tussen de drie spelers (cliënt, zorgverlener, mantelzorger) voor wat zij ervaren en denken. Maak daar aantekeningen van. Die heb je nodig in de volgende opdracht.

C. Maak in eigen woorden een folder (ieder voor zich) waarin je van de gevonden informatie een verhaal maakt voor collega's of een vrijwilliger, met daarin

- * wat de ziekte van Alzheimer is

- * waaraan een beginnende dementie te herkennen is

- * hoe de ziekte verloopt

- * (eventueel: als ook de opdracht over andere oorzaken van dementie gedaan is) wat opvallende verschillen zijn met andere vormen van dementie (zie de betreffende lesbrief)

Benoem instanties waar mantelzorgers / familie informatie kunnen verkrijgen over Alzheimer en andere soorten van dementie.

Zoek bij de verschillende verschijnselen afbeeldingen op internet waaraan je kunt zien wat er bedoeld wordt.

De tekst in de folder voldoet aan de eisen Nederlands (2F).

Eindresultaat

Een folder waarin de verschijnselen en het verloop van de ziekte van Alzheimer beschreven staan.